

Škola: GIMNAZIJA ANTUNA GUSTAVA MATOŠA ĐAKOVO

Nastavni predmet: **POLITIKA I GOSPODARSTVO**

Razred: 4.

Broj sati: 1 (32)

ELEMENTI I KRITERIJI OCJENJIVANJA

Nastavnik: Mladen Peradić

Školska godina: 2013./2014.

ELEMENTI I KRITERIJI OCJENJIVANJA :

ELEMENTI OCJENJIVANJA:	Stručno teorijski sadržaji
USVOJENOST NASTAVNIH SADRŽAJA	<p>Usmena provjera znanja, provjera usvojenosti stručne terminologije, Pisana provjera – kontrolne zadaće ili zadatci objektivnog tipa</p> <p>Za dovoljan učenik treba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabrojati političke sustave; vrste političkog govora; temelje političkog djelovanja; izborne sustave; mjere fiskalne politike; mjere monetarne politike; mikroekonomske ciljeve; makroekonomske ciljeve - prepoznati načine političkog djelovanja; vrste govora općenito; - prisjetiti se tri povjesne političke stranke u RH - reći: tko je i kada osnovao najstariju hrvatsku stranku; koji filozof je pobornik aristokracije kao političkog poretka; - definirati pojam suverenost; pojam demokracija; pojam dohodak; pojam inflacija; pojam diktatura; pojam cijena; pojam budžet; pojam narod (puk); pojam legalitet; pojam menadžer; pojam dividenda; pojam dionica; aktivnog biračkog prava; pasivnog biračkog prava; kredit; kamata; tržište; financijsko tržište; dohodak; valorizacija; revalorizacija - imenovati prvog predsjednika RH, aktualnog predsjednika sabora RH; aktualnog predsjednika vlade RH; aktualnog ministra gospodarstva; aktualnog ministra financija - označiti vrhovnog zapovjednika oružanih snaga RH; tri ministarstva s najvećim utjecajem na gospodarstvo - ispričati svojim riječima kako se provodi izborni postupak na biračkom mjestu; svojim riječima što je to autoritet; svojim riječima što je to aristokracija; svojim riječima što je to ravnotežna ili tržišna cijena; svojim riječima kako se odvija kružni tijek dobara i novčanih dohodaka - poredati ponuđena imena predsjednika RH od prvog do aktualnog; <p>Dakle učenik će moći definirati pojmove, improvizirati u izlaganju i radu, odnosno onaj učenik koji ne radi sustavno i radi bez zalaganja.</p>

USVOJENOST NASTAVNIH SADRŽAJA

Za dobar učenik treba:

- **opisati** ekspresivni i emotivni govor, kako su politika i gospodarstvo povezani; komandno gospodarstvo;
- **istaknuti** od svake vrste po jednu političku stranku u RH; ekonomske događaje tjedna u mikroekonomskom i makroekonomskom smislu
- **označiti** instituciju državnog poglavara među ponuđenima; osnovne makroekonomske ciljeve; provoditelja državne ekonomske politike,
- **sažeti** postupak izbora za parlament u tri rečenice; područja obuhvata fiskalne politike; ekonomskog sustava
- **razumjeti** pojam aprecijacija i deprecijacija; pojam depozitnog ili knjižnog novca; pojam pariteta u financijskom smislu; načelo "nevidljive ruke"
- **uočiti** posebnu ulogu Ustavnog suda RH naspram ostalih sudova; posebnu snagu legitimiteta zakonodavne vlasti i predsjednika RH naspram ostalih državnih vlasti i institucija
- **interpretirati** moć u političkom smislu; novac kao sredstvo razmjene; ekspanzijsku gospodarsku politiku; kontrakcijsku ili antinflacijsku fiskalnu politiku; mogući sukob ekonomskih ciljeva;
- **nabrojati** načine stjecanja državljanstva; tipove političkih poredaka; najmanje pet ovlasti vlade RH; najmanje tri ovlasti predsjednika RH; najmanje dvije Ustavnog suda;
- **razumjeti** razliku između vlasnika tvrtke, menadžera tvrtke i poduzetnika;
- **razlikovati** racionalnu vlast od tradicionalne; stranke ljevice, desnice i centra; načine ulaska u posao; tržišno gospodarstvo od mješovitog;
- **predvidjeti** koji je najbolji način ulaska u posao za mali obrt; kako će povećanje kamatne stope utjecati na potražnju i ponudu novca;
- **poznavati** najbrojnije nacionalne manjine RH; pojam transfernih plaćanja; alternativne gospodarske sustave; običajna gospodarstva
- **razvrstati** izbore po kriteriju apsolutne i relativne većine; ljudska prava prve generacije na osobna, politička i civilna; ljudska prava druge generacije na socijalna i ekonomska prava; poreze na izravne i neizravne; osnovna gospodarska pitanja po gospodarskim sustavima

Dakle onda kada učenik poznaje gradivo i prikladno ga izlaže, razumije i poznaje radne postupke, na pitanja daje točne odgovore, služi se opisom, dobro poznaje provjeravanu materiju.

USVOJENOST NASTAVNIH SADRŽAJA

Za vrlo dobar učenik treba:

- **razumjeti** pojam kohabitacije u političkom smislu; ulogu Hrvatske narodne banke u monetarnoj politici države;
- **zaključiti** kako bi promjena iz razmjernog u većinski izborni sustav utjecala na strukturu sabora RH; o stvarnim mogućnostima utjecaja predsjednika RH na izvršnu vlast; o ulozi ustavnog suda kod blokade rada tijela državne vlasti;
- **izdvojiti** slučajeve nejednakog biračkog prava; posebne vrste sudova iz sudske vlasti
- **primijeniti** sredstva makroekonomske politike sa svrhom postizanja smanjenja nezaposlenosti; mjere fiskalne politike sa svrhom ostvarenja gospodarske ekspanzije; mjere fiskalne politike sa svrhom smanjenja budžetnog deficita;
- **opisivati** vrste govora (iterativni i ekstenzivni);
- **riješiti** konkretni zadatak pozitivnog sukoba nadležnosti između državnih vlasti
- **objasniti** sadržaj političke utakmice; novac kao zajedničku obračunsku jedinicu; mjere monetarne politike kao sredstva poticanja gospodarskog rasta
- **istražiti** slučaj prisilnog miješanja kulturnih osobitosti manjine i većine iz povijesti vlastitog zavičaja; ulogu MMF-a u oporavku nacionalnih gospodarstava; ulogu predsjednika RH u izvršnoj vlasti;
- **protumačiti** kulturni pluralizam na primjeru Švicarske; značaj upravnog suda u odnosu pojedinca i državnih institucija i institucija;
- **raščlaniti** totalitarne sustave; ljudska prava prve, druge i treće generacije;
- **napraviti** skalu potražnje tako da ista odražava krivulju potražnje, skalu potražnje tako da ista odražava krivulju ponude;
- **izraziti svoje mišljenje** o prednostima i manama trodiobe vlasti u odnosu na jedinstvo vlasti; kako bi država mogla obaviti ekonomsku funkciju poticanja jednakosti
- **odrediti** ravnotežnu cijenu na konkretnom primjeru;
- **prikazati** krivulju ponude na konkretnom primjeru, krivulju potražnje na konkretnom primjeru; ustroj sudske vlasti po hijerarhijskoj liniji;
- **upotrijebiti** D' Hondtovu metodu na konkretnom zadatku; pojam asimilacije u opisu situacije iz vlastitog zavičaja
- **razlikovati** tradicionalnu vlast od karizmatične; kompetitivne izbore od semikompetitivnih i nekompetitivnih izbora;

Dakle onaj učenik koji u odgovorima daje objašnjenja, poznaje smisao rada, u stanju je uspoređivati i povezivati sadržaje nastavnog predmeta.

USVOJENOST NASTAVNIH SADRŽAJA

Za odličan učenik treba:

- **usporediti** vrste vlasti; političku utakmicu u SAD i RH
- **objasniti** što je to politika po Platonu i Aristotelu, Machiavelliu i razlikovati navedene definicije; pojam prirođenje; problem biračkih popisa; što znači da je biračko pravo opće i jednako;
- **shvatiti** razliku između naroda i nacije,
- **povezati** ponudu i potražnju;
- **prosuditi** o uspješnosti provođenja modela trodiobe vlasti u Republici Hrvatskoj; o stvarnoj stopi inflacije u RH; o pravednosti većinskog izbornog sustava prema razmjernom i mješovitom;
- **primijeniti** zakon o pravima nacionalnih manjina u pogledu dvojezičnosti
- **predložiti** adekvatan izborni sustav za izbor lokalne vlasti;
- **komentirati** financijsku vlast kao moguću četvrtu vlast u državi; osnovna obilježja izbornog sustava RH;
- **samostalno navoditi primjere** koherentnog govora; ekskluzivnog govora; negativnog sukoba nadležnosti između državnih vlasti
- **raščlaniti** ljudska prava treće generacije; legitimitet i legalitet;
- **analizirati** izborne rezultate kroz izborne sustave; funkciju novca kao sredstva očuvanja bogatstva i zadržavanja vrijednosti; mjere monetarne politike kao sredstva obuzdavanja i spriječavanja inflacije
- **zaključiti** o utjecaju visine izbornog praga na stranački sustav države, koliku će količinu novca za transakcije ljudi potraživati u konkretnom primjeru;
- **preoblikovati** totalitarni politički govor u demokratski;
- **istražiti** broj i oblik izbornih jedinica kod izbora za Sabor RH; posebnosti hrvatskih tranzicijskih uvjeta;
- **sažeti** zakone ponude i potražnje u jednu rečenicu; osnovne ekonomske funkcije države
- **prikazati** načine upravljanja marketingom; kako se utvrđuju izborni rezultati

Dakle onaj učenik koji u potpunosti i s razumijevanjem odgovara na postavljena pitanja, koji može rekonstruirati i raščlaniti gradivo i činjenice te ih vrednovati i logički povezivati s praksom.

Učenik koji ne poznaje činjenice i sadržaje nastavnog predmeta, koji šuti i ne sudjeluje u radu, te ako pogrešno tumači gradivo bit će ocijenjen ocjenom nedovoljan

PRIMJENA ZNANJA

Usmena provjera znanja – kroz praktičnu primjenu sadržaja (nivo analize i sinteze),
Provjera ili prezentacija domaćih uradaka,
Individualna provjera pomoću radnih listova,
Praktični dio kontrolnih zadataka – interpretacije,

Za dovoljan učenik treba:

- potpuno i kvalitetno izrađivati pisane praktične zadatke, znati ih objasniti, ali bez sustavnosti u njihovom rješavanju

Za dobar učenik treba:

- potpuno i kvalitetno izrađivati pisane praktične zadatke, ali ih ne mora znati vrednovati i složiti u novu cjelinu

Za vrlo dobar učenik treba:

- potpuno i kvalitetno izrađivati pisane praktične zadatke, moći raspravljati i prezentirati ih.

Za odličan učenik treba:

- potpuno i kvalitetno izrađivati pisane praktične zadatke, pokazuje kreativnost u njihovoj izradi, samostalno prosuđuje, prikazuje zakonitosti...

Učenik koji ne ispunjava praktične pisane zadatke ili ih pogrešno ispunjava bit će ocijenjen ocjenom negativan.

SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU

Praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, no, bez detaljnije provjere, trud i motivacija tijekom prezentacije odgovarajućih zadataka,
Motiviranost i želja za napredovanjem i usavršavanjem stečenih vještina,
Seminarski rad,
Rješavanje problema unutar manje grupe,
Prezentacija grupnog rada ili rada u paru – usmena, pred pločom, putem izložbe plakata,...

Za dovoljan učenik treba:

- ponekad sudjelovati u usvajanju nastavnih sadržaja, odgovarati na postavljena pitanja, koji je nesustavan u radu i koji povremeno piše zadaće.

Za dobar učenik treba:

- povremeno sudjelovati u usvajanju nastavnih sadržaja, odgovarati kada je prozvan, kada samostalno donosi zaključke, redovito piše zadaće, ali se zadovoljava onim što mora.

Za vrlo dobar učenik treba:

- redovito i kontinuirano sudjelovati u svim fazama nastavnog sata, samostalno donosi zaključke i postavlja pitanja, piše redovito zadaće i sposoban je primijeniti znanje u rješavanju problema.

Za odličan učenik treba:

- potpuno, uredno, kvalitativno i kvantitativno izraditi pisane praktične zadaće, pokazivati kreativnost, samostalnost i sposobnost prosudbe činjenica i gradiva i protumačiti određene zakonitosti.

Ocjenom nedovoljan biti će ocijenjen onaj učenik koji ne sudjeluje u usvajanju nastavnih sadržaja, koji šuti i nezainteresiran je za rad i odbija suradnju.